

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

data aplicării
semnăturii electronice nr. 07/5-09/527

la nr.10-4826 din 13 septembrie 2024

*Referitor la proiectul de lege privind Fondul național
de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcție*

**Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**
e-mail: secretariat@midr.gov.md

La solicitarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr.10-4826 din 13 septembrie 2024, Ministerul Finanțelor a examinat repetat *proiectul de lege privind Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcție (FNDSDNC) (număr unic 657/MIDR/2024)* și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele

La proiectul de lege.

În articolul 2, noțiunea de „angajamente multianuale” se va exclude, deoarece Ministerul Finanțelor este în proces de modificare a Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, unde se va regăsi noțiunea nominalizată.

Articolul 3 alin.(3) sintagma „din surse de asistență externă” de exclus, pentru a aduce în concordanță cu prevederile art.347 alin. (4) din Codul urbanismului nr.434/2023. Totodată, mijloacele financiare primite de la donatorii externi sunt incluse și aprobate ca surse de finanțare a programelor aprobate prin legile bugetare anuale.

În articolul nr.4 alin (2), reieșind din atribuțiile Ministerului Finanțelor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 696/2017 *de elaborare a politicilor publice în domeniile de competență*, precum și faptul că gestionarea FNDSDNC ține nemijlocit de atribuțiile Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, din componența Consiliului Național de Coordonare a Fondului urmează de exclus Ministerul Finanțelor.

Articolul 7 alin.(2) și alin.(3) cuvintele „în Fond” de substituit cu cuvintele „în bugetul de stat” deoarece defalcările investitorilor din construcții se transferă în bugetul de stat conform art.3 alin.(2) al prezentului proiect.

La Nota informativă

Compartimentul 5 „Fundamentarea economico-financiară” urmează să fie completat cu descrierea impactului financiar al prevederilor proiectului de lege, inclusiv, cu costurile de elaborare și mentenanță a Portalului eDNC.

Totodată, în articolul 11 al proiectului de lege se menționează că Unitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare a SNDC va fi creată în componența Instituției Publice Oficiul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii "Moldova – Proiect", fiind finanțată din contul Fondului.

Însă, cu toate că prin Hotărârea Guvernului nr.602/2024 a fost constituită Instituția Publică Oficiul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii "Moldova – Proiect", în prezent nu sunt clare cheltuielile de întreținere a activității acesteia și sursa de finanțare, dat fiind faptul, că conform CBTM 2025-2027, aprobat prin HG nr.561/2024 mijloace financiare în acest scop nu au fost aprobate.

În contextul celor menționate, proiectul urmează a fi definit prin prisma celor enunțate.

Secretar de Stat

Maia SAVVA

Executor: Cristina Lașcu

tel.: (022) 26-26-77

e-mail: cristina.lascu@mf.gov.md

MD-2004 mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 162
Tel. 20 45 12; E-mail: cancelaria@maia.gov.md, WEB: www.maia.gov.md

Nr. 2024PLP-2940

La nr _____ din _____

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Copie: Cancelaria de Stat

În contextul examinării definitivat al proiectului Legii privind Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcție (număr unic 657/MIDR/2024), Ministerul reiterează obiecția formulată în avizul nr. 2024PLP-2554 din 16 august 2024. Totodată, nu poate fi reținută afirmația autorului proiectului că *„crearea Fondului presupune impunerea unor obligații financiare pentru anumiți subiecți, ceea ce depășește obiectul de reglementare a Hotărârilor de Guvern”*, întrucât obligația de a contribui la Fond pentru anumiți subiecți a fost stabilită deja în articolul 347 alineatul (5), coroborat cu alineatele (1), (2) și (4) din Codul urbanismului și construcțiilor.

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN

Ex.: Dogotari Vasili
Tel.: 0(22) 204525

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova**

Nr.03-2913 din 19.09.2024
La nr.10-4826 din 13.09.2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Cu referire la avizarea repetată a proiectului de lege *privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024)*, în limita competențelor funcționale și având în vedere argumentele invocate de autor în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect, comunicăm lipsa obiecțiilor.

Secretar general adjunct

Mihaela GORBAN

Nina Tessa, 022-250-608

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Inspectoratul Național
pentru Supraveghere
Tehnică

Nr. 4904 /24 din 20.09.2024

La nr. 10-4826 din 13.09.2024

**Ministerul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale**

e-mail: secretariat@midr.gov.md

Prin prezenta, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (INST) în temeiul Hotărârii de Guvern nr.391/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului, a examinat solicitarea cu referire la avizarea repetată privind *Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024)*. și Vă comunică că, avizează pozitiv proiectul prenotat, fără modificări sau completări.

Șef Inspectorat

Digitally signed by Moraru Ion
Date: 2024.09.20 15:07:58 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ion MORARU

Ex: Țîmbalari Natalia
e-mail: natalia.timbalari@inst.gov.md

str. Alexandr Pușkin, nr. 22, mun. Chișinău, MD-2012, tel. +373-22-23-80-24, fax +373-22-24-25-84

E-mail: secretariat@inst.gov.md Pagina web: www.inst.gov.md

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

02.10.2024 nr. 04/2-8759
La nr. 10-4826 din 13.09.2024

**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Cancelaria de Stat**

Urmare examinării proiectului de lege *privind Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024)*, comunicăm următoarele.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, scopul proiectului de act normativ constă în crearea unui fond special destinat pentru buna asigurare a dezvoltării bazei documentelor normative în construcții, constituit cu participarea investitorilor în construcții, inclusiv consolidarea sistemului calității în construcții, pentru asigurarea rezistenței mecanice a construcțiilor; siguranța la incendiu; igienă, sănătate și mediu; siguranță și accesibilitate în exploatare; protecție împotriva zgomotului; economie de energie și izolare termică, precum și utilizare sustenabilă a resurselor naturale care reprezintă cerințele fundamentale obligatorii pentru obținerea unor construcții de calitate, astfel încât să nu reprezinte o amenințare pentru viața oamenilor și mediu. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ.

Totodată, aferent rigorilor normative se vor reține următoarele:

La art. 2:

la noțiunea „*angajamente multianuale*” cuvântul „semnifică” va fi exclus, or, utilizarea cratimei înlocuiește cuvintele „semnifică”, „este”;

la noțiunea „*consiliul național de coordonare a fondului*”, abrevierea „SDNC” urmează a fi expusă desfășurat, în conformitate cu prevederile art. 54 alin. (1) lit. i) al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, potrivit căruia, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Astfel, abrevierea „SDNC” se va substitui cu textul „*sistemului de documente normative în construcții (în continuare – SDNC)*”. Totodată, referința la respectiva abreviere se va exclude din noțiunea „*sistem de documente normative în construcții*”.

La art. 3:

se va exclude textul „(în continuare - *Fond*)”, în măsura în care acesta este prevăzut la art. 1 din proiect;

la alin. (1), pentru precizie normativă, cuvintele „cu cele ale Uniunii Europene” se vor substitui cu cuvintele „cu legislația Uniunii Europene”;

la alin. (5), textul „pct. b)” va fi substituit cu textul „lit. b)”. Potrivit art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*, „alineatul poate fi divizat în litere, care sînt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză”;

la alin. (6), pentru utilizarea limbajului specific normativ, expresia „o structură colegială constituită” se va substitui cu sintagma „un organ colegial constituit”;

la alin. (7) pentru a asigura respectarea ierarhiei actelor normative, textul „aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 652/2023” se va substitui cu cuvintele „aprobat de Guvern”.

La art. 4:

La alin. (3) lit. b), pentru predictibilitatea normei, este necesară reformularea exprimării „studii superioare în domeniile de activitate ale Consiliului”;

la alin. (4) lit. b), prevederile ce vizează antecedente penale nestinse, se vor revedea prin prisma art. 110 și 111 din *Codul penal*, care prevede, că antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămînerii definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării. Stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale. Astfel, este lipsită de logică stabilirea condiției ca persoana să nu aibă antecedente penale nestinse, deoarece în măsura în care antecedentele sunt stinse, se consideră lipsa acestora. Subsidiar, opinăm asupra revizuirii lit. c), or, faptele și infracțiunile enumerate reduc cercul acestora comparativ cu norma stabilită la lit. b), care include referință la săvârșirea oricărei infracțiuni;

la alin. (5) lit. b), pentru corectitudinea exprimării, cuvântul „prin” se va exclude, cuvintele „conducătorului acestuia” se vor substitui cu cuvintele „conducătorului acesteia”, iar la lit. c) se vor exclude cuvintele „în caz de”;

la alin. (7), întru evitarea repetării, la lit. a) și b) cuvintele „au obligația” se vor exclude, iar după cuvintele „Membrii Consiliului” se va complete cu cuvintele „sunt obligați”;

la alin. (8) pentru corectitudinea exprimării, este necesară substituirea expresiei „după necesitate” cu expresia „la necesitate”;

la alin. (10), textul menționat între paranteze se va expune fără utilizarea acestora;

La art. 6:

la alin. (1), cuvintele „de bază” urmează a fi excluse, ca fiind excedente în acest caz;

la alin. (2) cuvintele „se va efectua” se vor substitui cu cuvintele „se efectuează”. Semnalăm că, potrivit art. 54 din *Legea nr. 100/2017*, verbele utilizate în text se vor expune la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective.

La **art. 7** alin. (5) în propoziția a doua, urmează a fi excluse cuvintele „din prezentul articol”, or, în conformitate cu art. 55 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ.

La **art. 9** pct. 7), menționăm că, pentru corectitudinea reglementării, prevederea vizând asigurarea lucrărilor de secretariat, urmează a fi reexaminată în corelare cu alin. (13) din art. 4.

Cu referire la conținutul **art. 11**, ce vizează realizarea implementării programelor și proiectelor de dezvoltare a sistemului documentelor normative în construcții finanțate din mijloacele Fondului, de către unitatea de implementare, creată în cadrul Instituției Publice Oficiul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii „Moldova – Proiect”, atragem atenția că această normă nu este justificată, în măsura în care potrivit Statutului Instituției Publice Oficiul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii „Moldova – Proiect”, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 602/2024*, nu se regăsește opțiunea creării în cadrul Oficiului a unei unități de implementare.

Subsidiar, conform pct. 8, 9, 10 și 36 din Statut, Oficiul are misiunea de a acorda suport Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și structurilor organizaționale din sfera sa de competență, precum și altor entități, în implementarea proiectelor investiționale și de asistență tehnică cu finanțare externă și internă în domeniile de activitate atribuite (*infrastructură de transport, transport și construcții*), prin coordonarea, gestionarea, monitorizarea și evaluarea aspectelor de implementare a proiectelor, inclusiv achiziția bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor în cadrul acestor proiecte, în conformitate cu cerințele partenerilor de dezvoltare/instituțiilor financiare internaționale donatoare, după caz, cu cadrul normativ național.

În acest sens, Oficiul are funcția de a:

acorda suportul în implementarea în mod eficient a proiectelor în domeniile de activitate atribuite în conformitate cu obiectivele stabilite;

evalua și monitoriza implementarea proiectelor, cheltuielilor de implementare și prezentarea rapoartelor de progres.

Finanțarea activității Oficiului se efectuează din mijloace financiare:

sub formă de donații, granturi, venituri financiare obținute din mijloacele financiare alocate de către partenerii de dezvoltare/instituțiile financiare internaționale donatoare pentru implementarea proiectelor;

alocate de la bugetul de stat;

obținute din alte surse legale.

Astfel, pentru corectitudinea informației juridice, redacția art. 11 urmează a fi reexaminată sau exclusă.

La **art. 14**, din denumire se vor exclude cuvintele „și tranzitorii”, întrucât actul normativ nu cuprinde măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ (a se vedea art. 48 din *Legea nr. 100/2017*).

Din cuprinsul proiectului (art. 5 alin. (1) pct. 1), art. 10 alin. (1) pct. 4) se va exclude acronimul „etc.”, deoarece semnificația acestuia este periculoasă sub aspect de interpretare extensivă.

Numerotarea elementelor structurale ale proiectului se va efectua conform art. 51 din *Legea nr. 100/2017*, potrivit căruia, articolul poate fi divizat în alineate, constituite, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se reglementează o dispoziție specifică ansamblului normelor articolului. Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.

În subsidiar, Nota informativă se va înlocui cu Nota de fundamentare și se va întocmi conform anexei nr. 1 la *Legea nr. 100/2017*, care va cuprinde toate compartimentele indicate în această anexă.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 150 din 05.08.2024
La nr. _____ din _____

**Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**

copie: Cancelaria de Stat

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat **proiectul de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții** (număr unic 657/MIDR/2024), autor – **Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale**, remis spre avizare, și, în limitele competențelor instituției, comunicăm că îl avizăm favorabil și nu avem obiecții.

Totodată, la definitivarea proiectului de lege, recomandăm să fie luate în considerare următoarele propuneri:

1. La **art.4 alin.(1) sbp.14)** să se completeze în final cu textul „*cu respectarea cadrului normativ în domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat, achizițiilor în domeniul tehnologiei informației și cu utilizarea sistemelor informaționale partajate instituite de Guvern*”.

Această propunere are drept scop asigurarea aplicării actelor normative în domeniile enunțate la procurarea produselor software, crearea, gestionarea și întreținerea sistemelor informaționale și a bazelor de date în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, proiectărilor, construcțiilor și producerii materialelor de construcție.

2. La **art.14 alin.(1)**, textul „*prin instituirea de către Guvern a Sistemului informațional „Portalul documentelor normative în construcții”*” să se substituie cu textul „*prin intermediul Sistemului informațional „Portalul documentelor normative în construcții” instituit de Guvern*”.

Propunerea respectivă se bazează pe faptul că Sistemul informațional „Portalul documentelor normative în construcții” a fost deja instituit, prin efectul Hotărârii Guvernului nr.78/2024 Hotărâre cu privire la instituirea Sistemului informațional „Portalul documentelor normative în construcții” și la aprobarea Regulamentului privind funcționarea și administrarea acestuia, și, din informațiile de care dispunem, este unul funcțional și poate fi accesat pe site-ul web <https://ednc.gov.md/>.

3. ***Nota de fundamentare*** la proiectul de lege, la **Capitolul 6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare**, recomandăm de completat cu trimiteri și la Hotărârea Guvernului nr.78/2024 cu privire la instituirea Sistemului informațional „Portalul documentelor normative în construcții” și la aprobarea Regulamentului privind funcționarea și administrarea acestuia, care, în opinia noastră, ar putea necesita modificări pentru aducerea în concordanță cu prevederile viitoarei legi privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții.

Director

Andrei PRISACAR

Ex.: Eduard Fricatel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md,
tel.: 0794 38 138

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTREPRINZĂTOR

Nr. 38-78-8476

Chișinău

26 iulie 2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Ref. la nr. 10-3589 din 04.07.2024

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, art.32 alin.(2²) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative pct. 29 și pct. 34 ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 16 iulie curent a examinat și *a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții.*

Extrasul din Procesul-verbal nr. 28 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 16 iulie 2024 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 28
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
16 iulie 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Roman Cazan	- Președintele Grupului de lucru, Secretar general adjunct al Guvernului
Vladislav Caminschi	- Vicepreședintele Grupului de lucru, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova
Oleg Tofilat	- Uniunea Transportatorilor și Drumarilor
Ana Groza/Cristina Tîșcul	- Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	- director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Sanda Dolghii	- manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Victor Baci (mail)	- Camera de Comerț Americană din Moldova AmCham
Irina Oriol/Adrian Șervan	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	- Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	- Șef al Direcției protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Corina Cristea	- Ministerul Justiției
Snejana Novac	- consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale:

Veaceslav Șipitca, Secretar de stat, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Viorica Cojuhari, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Sanda Melenicuc, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Doina Danilov, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Elena Iliescu, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Ștefan Seracuța, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Alexandru Andronic, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Anghelina Ceban, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Eduard Țugui, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare:

dnii Oleg Chelaru și Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

1. **Examinarea analizei impactului de reglementare** la proiectul de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții

2.

Autor: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Au luat cuvântul:

dl Veaceslav Șipitca, Secretar de stat al MIDR

A menționat că analiza preliminară a impactului de reglementare la proiectul de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții este elaborată în vederea executării acțiunii stabilite în pct.297 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.887/2023 și ajustării prevederilor legale la prevederile Codului Urbanismului și Construcțiilor nr.434/2023.

Principalele obiective ale intervenției statului sunt:

- 1) dezvoltarea continuă a Sistemului de documente normative în construcții (SDNC) ajustată la cea a UE;
- 2) reducerea impacturilor urmare a realizării construcțiilor și a industriei produselor pentru construcții asupra mediului și securității oamenilor;
- 3) asigurarea unei clarități și optimizarea reglementărilor tehnice în construcții bazate pe prevederile Eurocod-urilor, reducerea suprapunerilor de norme și contradicția cu alte acte normative;
- 4) asigurarea siguranței oamenilor și a mediului înconjurător în procesul de exploatare a construcțiilor;

transpunerea reglementărilor tehnice în construcții ale UE de către Moldova, precum și alinierea la practicile bune în construcții ale UE până în anul 2030.

Opțiunea recomandată derivă din principalele prevederi ale proiectului de lege, care vizează crearea Fondului național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (FNDS DNC), pentru asigurarea unei bune organizări a modului de gestionare eficientă a surselor alocate de bugetul de stat pentru dezvoltarea bazei normative în construcții, și ajustarea responsabilităților instituțiilor responsabile de domeniu, precum organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul finanțelor și a serviciului Fiscal de Stat.

Solicită susținerea analizei de impact.

dl Nicolae Boțan

A menționat că în opinie au fost expuse un șir de obiecții și recomandări cum ar fi la **Definirea problemei**, în acest compartiment, conform cerințelor Metodologiei, este necesar de identificat clar ce probleme (existente sau potențiale) sunt depistate, care probabil necesită intervenția statului. Se clarifică în detaliu situația existentă. Orice enunțuri în formă concluzivă necesită să fie susținute de date, exemple, analiza și identificarea cauzelor.

Odată ce se propun reglementări la nivel de lege care vin să substituie pe cele din cadrul legislativ actual, este important de a veni cu mai multe detalii în privința conceptului în sine, până a examina problemele de implementare – că fondurile nu ajung, nu se colectează sau că nu se valorifică corespunzător. Adică este important de clarificat din ce cauză în principiu trebuie să existe un astfel de fond, la care să contribuie agenți economici. Astfel este important să se clarifice care sunt costurile pentru elaborarea și actualizarea continuă a documentelor normative în construcții, în special de clarificat diferențiat costurile pentru documente și acte normative obligatorii (ex. NCM) și a celor care nu sunt obligatorii dar care sunt necesar pentru executori și proiectanți (coduri practice, manuale, ghiduri, standarde etc.). Raportat la necesități, se stabilește dacă există și care este insuficiența de mijloace necesare, care nu poate fi acoperită de bugetul de stat. Deși la prima

vedere, din statistica prezentată în analiză situației actuale, reiese că resursele anuale alocate pentru această activitate nu sunt valorificate, adică ori capacitățile de asimilare nu sunt suficiente sau resurse nu sunt necesare atât de multe. În acest context poate mărimea taxei de 0,5% necesită a fi revizuită în favoarea unei valori mai mici, cu atât mai mult păstrarea plafonului de 50 de mii lei. Corespunzător este important de clarificat din ce cauză s-a ajuns la mărimea de 0,5% și din ce cauză s-a propus eliminarea plafonului de 50 mii de lei.

La **identificarea opțiunilor**, în cazul dat, este necesar de venit cu opțiuni alternative. Cât în privința mărimii de 0,5%, atât și în privința spectrului de documente pentru care se vor aloca resurse din fond, luând în calcul că totuși elaborarea actelor normative este funcția de bază a autorităților publice care sunt întreținute din bugetul de stat, în baza impozitelor și taxelor.

Analiza impactului opțiunilor, în cadrul acestui compartiment, conform cerințelor Metodologiei, este necesar să se indice impactul noilor prevederi din proiect și costurile de conformare în comparație cu beneficiile și costurile situației actuale, la fel să clarifice cum vor influența soluțiile propuse asupra cauzelor problemelor.

Din toate **costurile identificate**, în special este necesar de clarificat cu cât vor achita mai mult agenții economici în lipsa plafonului de 50 de mii de lei, cum aceasta influențează în ansamblu costul lucrărilor de construcții și prețul final pentru consumatori. Care vor fi costurile de implementare pentru SFS și alte autorități, luând în calcul sporirea necesară a efortului de monitorizare și control în privința executării obligației de achitare și modul de utilizare a fondului, inclusiv costuri pentru organizarea și funcționarea Consiliului.

În calitatea de **beneficii**, este important de a clarifica cum și cu ce tempo se va actualiza și completa fondul de documente normative necesare pentru agenții economici și dacă aceasta va avea un impact sesizabil asupra eficienței investițiilor în construcții, calității și siguranței lucrărilor executate.

În partea ce ține de consultările publice deja la această etapă este obligatorie expunerea poziției părților cel mai mult afectate - agenților economici.

Concluzii: *Analiza prezentată corespunde parțial cu cerințele Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, odată ce nu este analizată și argumentată suficient problematica și nu este reflectat suficient și în modul corespunzător impactul soluțiilor propuse.*

S-a decis: *analiza impactului de reglementare se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (12 - se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 1 – se susține).*

**MINISTERUL INFRASTRUCTURII
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**IP Oficiul Amenajarea Teritoriului,
Urbanism, Construcții și Locuințe**

MD-2043, Chișinău, str. Independenței 6/1
Tel: (00373 22) 77-68-18
Email: admin@oatucl.md

Nr. 387 din 01.08.2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Piața Marii Adunări Naționale nr. 1, Chișinău, MD-2012
e-mail: secretariat@midr.gov.md

La scrisoarea cu nr. 10 - 4002 din 30.07.2024 privind examinarea și avizarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024) vă comunicăm următoarele:

1. La Articolul 6 alin. (2) sintagma „în dependență” de înlocuit cu sintagma „în funcție”, deoarece dependența este o funcție.

2. La Articolul 12 alin. (1) este prevăzut că „implementarea programelor și proiectelor se realizează de o unitate de implementare, creată în cadrul I.P. OATUCL”.

Dacă „implementarea programelor și proiectelor” presupune lansarea licitațiilor privind elaborarea documentelor normative, documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, precum și altor acțiuni prevăzute de unitatea de implementare din cadrul I.P. OATUCL, atunci aceasta va contravine cu prevederile H.G. nr. 633/2023, deoarece I.P. OATUCL nu poate să lanseze licitația și tot ea să câștige elaborarea (apare conflict de interese).

Director

LUPUȘOR Nicolae

AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE

Nr.05-03-5046 din 01.08.2024

La nr.18-69-8509 din 29 iulie 2024

**Ministerul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale**

e-mail: secretariat@midr.gov.md

copie: **Cancelaria de Stat**

e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-8509 din 29 iulie 2024, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de lege *privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024)*, autor – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Director general

Roman COJUHARI

Executor: Paierale Mihaela, tel. 022-222-350
e-mail: mihaela.paierale@app.gov.md

Î.S. "ADMINISTRAȚIA DE STAT A DRUMURILOR"
S.E. „STATE ROAD ADMINISTRATION”

IDNO 1003600023559

Republica Moldova, Chișinău, str. Bucuriei 12A, MD-2004 tel (+373) 22-740570, +373-22-740803, fax +373-22- 222280,
http://www.asd.md, e-mail: serviciu@asd.md, cancelaria@asd.md, telegram: ASD trafic

05.08.2024 nr. 09-02/3787

La Nr. 10-4002 din 30.07.2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
(Piața Marii Adunări Naționale nr.1, Chișinău, MD-2012)
secretariat@midr.gov.md

Prin prezenta vă informăm, că Î.S. „Administrația de stat a Drumurilor”, în limitele competențelor, a examinat documentele aferente proiectului hotărârii Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții* (număr unic 657/MIDR/2024) și propune:

1. La art. 3:
în alin. (2) de înlocuit cuvântul „elaborare” cu cuvântul „dezvoltare”;
din alin. (7) de exclus cuvântul „alocate”
2. La art. 4, alin. (1) p. 1) de înlocuit cuvântul „edificiilor” cu cuvântul „construcțiilor”, deoarece altfel se reduce din gama obiectivelor.
3. De revizuit capitolul 6, dat fiind faptul, că denumirea nu corespunde cuprinsului articolului.
4. La art.7:
alin. (1) după cuvântul „mijloacelor” de completat cu cuvântul „fondului”;
alin. (3) după cuvintele „Investitorii construcțiilor” de completat cu sintagma „indiferent de tipul de proprietate, cu excepția investitorilor și proprietarilor construcțiilor, care efectuează construcții din contul mijloacelor alocate din bugetul public național,”
5. La art. 10 alin. (1):
în p. 2) de înlocuit cuvintele „alocate în Fond” cu cuvântul „Fondului”;
în p. 3) de înlocuit cuvântul „aprobate” cu cuvântul „disponibile”.

Director general interimar

Sergiu BEJAN

Ex. E. Cebotari
tel. (022) 74 83 83

Atenționăm că, acest document conține date cu caracter personal înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr.0002404-001. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Acest document este destinat numai pentru uzul organelor abilitate de lege și nu poate fi dat publicității.

MINISTERUL CULTURII
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

MINISTRY OF CULTURE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Nr. 04/2-09/2445 din 06.08.2024

La nr. 18-69-8509 din 29.07.2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

e-mail: secretariat@midr.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare examinării proiectului de lege *privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții* (**număr unic 657/MIDR/2024**), remis prin indicația Cancelariei de Stat nr. 18-69-8509 din 29.07.2024 (înregistrată la MC cu nr. 4242 din 30.07.2024), comunicăm despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Ion BUDECI
Secretar de stat

**Federația Patronatului
din Construcții și Producere a
Materialelor de Construcție
din R.M.**

**Federația Sindicatelor
din Construcții și Industria
Materialelor de Construcții
"SINDICONS"**

**Nr.102/01/035/08
din 06.08.2024**

**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al RM
dlui Veaceslav ȘIPITCA**

Stimate domnule Secretar de stat,

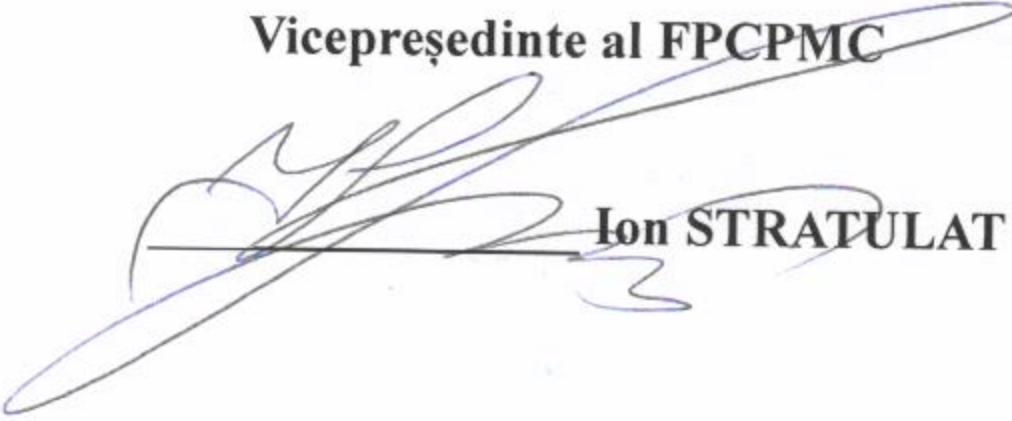
În contextul solicitării avizului la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind Fondul național pentru dezvoltare sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024), Federația Patronatului din Construcții și Producere a Materialelor de Construcție din R.M. și Federația Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS”, expun că, respectivul proiect nu întrunește condiții de formă și conținut, având multiple carențe și omisiuni.

Implementarea proiectului actului normativ în varianta actuală nu va avea un impact pozitiv asupra sectorului construcțiilor.

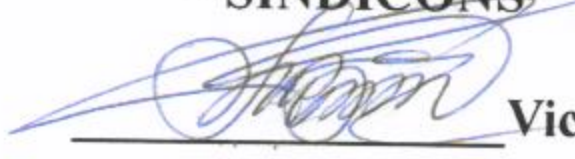
Considerăm oportun revizuirea întregului proiect și examinarea acestuia în cadrul ședinței Comisiei pentru consultări și negocieri colective.

Cu respect,

Vicepreședinte al FPCPMC

Ion STRATULAT

**Președintele Federației
"SINDICONS"**

Victor TALMACI

**Federația Patronatului
din Construcții și Producere a
Materialelor de Construcție
din R.M.**

**Federația Sindicatelor
din Construcții și Industria
Materialelor de Construcții
"SINDICONS"**

**Nr.102/01/035/08
din 06.08.2024**

**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al RM
dlui Veaceslav ȘIPITCA**

Stimate domnule Secretar de stat,

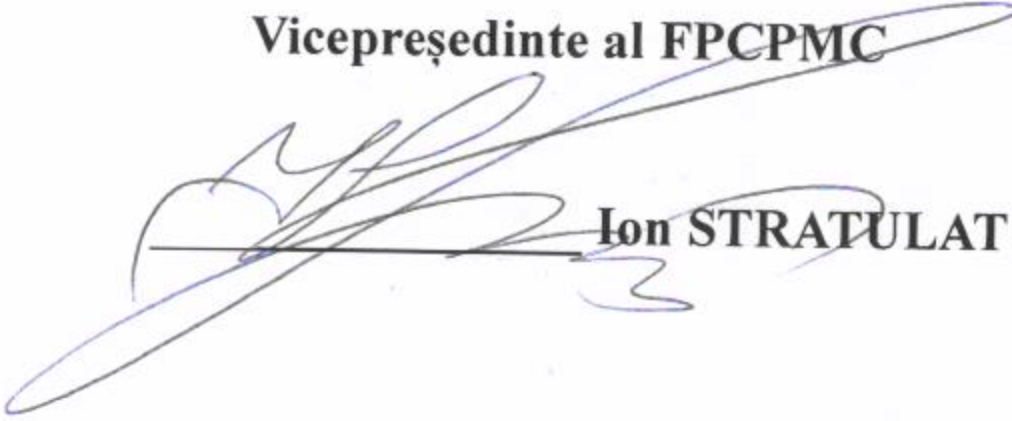
În contextul solicitării avizului la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind Fondul național pentru dezvoltare sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024), Federația Patronatului din Construcții și Producere a Materialelor de Construcție din R.M. și Federația Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS”, expun că, respectivul proiect nu întrunește condiții de formă și conținut, având multiple carențe și omisiuni.

Implementarea proiectului actului normativ în varianta actuală nu va avea un impact pozitiv asupra sectorului construcțiilor.

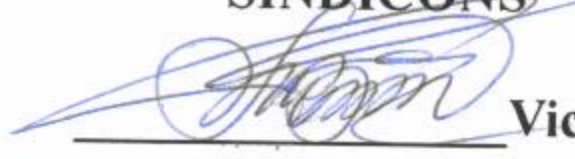
Considerăm oportun revizuirea întregului proiect și examinarea acestuia în cadrul ședinței Comisiei pentru consultări și negocieri colective.

Cu respect,

Vicepreședinte al FPCPMC

Ion STRATULAT

**Președintele Federației
"SINDICONS"**

Victor TALMACI

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Inspectoratul Național
pentru Supraveghere
Tehnică

Nr. 4141 /24 din 08.08.2024
La nr. 10-4002 din 30.07.2024

**Ministerul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale**

e-mail: secretariat@midr.gov.md

Prin prezenta, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (INST) în temeiul Hotărârii de Guvern nr.391/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului, a examinat solicitarea cu referire la avizarea proiectul hotărârii de Guvern *cu privire la aprobarea proiectului de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024)*, și Vă comunică că, avizează pozitiv proiectul prenotat, fără modificări sau completări.

Șef Inspectorat

Digitally signed by Moraru Ion
Date: 2024.08.08 15:50:43 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ion MORARU

Ex: Țîmbalari Natalia
e-mail: natalia.timbalari@inst.gov.md

str. Alexandr Pușkin, nr. 22, mun. Chișinău, MD-2012, tel. +373-22-23-80-24, fax +373-22-24-25-84

E-mail: secretariat@inst.gov.md Pagina web: www.inst.gov.md

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hîncești, 84, MD-2021, mun. Chișinău
Tel. +373 22 25-20-70; Fax. +373 25-22-93
e-mail: cancelariama@army.gov.md; web: www.army.md

Nr. 11/1140 din 12.08.2024
La nr. 18-69-8509 din 29 iulie 2024

Ministerul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Apărării a examinat proiectul de lege *privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții* (număr unic 657/MIDR/2024) și, în limita competențelor funcționale deținute, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor la proiectul menționat.

Secretar general al ministerului

Igor CUTIE

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 30-69-9067

Chișinău

12 august 2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Ref.: număr unic 657/MIDR/2024

Ca urmare a examinării *proiectului de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții*, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Potrivit art. 3 alin. (1) din proiectul de lege, Fondul se constituie pentru finanțarea dezvoltării sistemului de documente normative în construcții (*în continuare - SDNC*) și este gestionat de către organul central de specialitate în domeniul construcțiilor, care efectuează alocarea mijloacelor acestuia, cu aprobarea prealabilă a Consiliului Național de Coordonare a Fondului.

Totodată, la art. 3 alin. (4) se stabilește că operațiunile financiare de executare a proiectului de investiții cu finanțare din sursele de asistență externă sunt derulate de către *o unitate de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare a SDNC*, creată în cadrul Oficiului amenajarea teritoriului, urbanismului, construcțiilor și locuințelor (*în continuare – Oficiul*) de către organul central de specialitate.

În același timp, la art. 2 din proiectul de lege, *entitatea de implementare* este definită ca fiind *instituție publică care asigură implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare a Sistemului de documente normative în construcții*.

Respectiv, analizând coroborat prevederile proiectului menționate *supra*, conchidem că unitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare a SDNC este instituție publică, creată în cadrul Oficiului.

În această ordine de idei, notăm că potrivit Hotărârii Guvernului nr. 633/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe, Oficiul este instituție publică, în care Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale exercită funcția de fondator.

Astfel, urmând logica prevederilor proiectului de lege, în cadrul unei instituții publice – Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe, se constituie o altă instituție publică - unitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare a SDNC.

În acest context, remarcăm că, potrivit art. 32 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, pentru realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și a altor funcții de interes public, de care este responsabil ministerul sau altă autoritate administrativă centrală, cu excepția celor de reglementare normativ-juridică, supraveghere și control de stat, precum și a altor funcții care implică exercitarea prerogativelor de putere publică, în sfera de competență a acestora pot fi constituite instituții publice.

Prin urmare, constituirea unei instituții publice în cadrul altei instituții publice nu este în concordanță cu normele legale citate.

În altă ordine de idei, menționăm că, potrivit art. 347 din Codul urbanismului nr. 434/2023, cheltuielile pentru elaborarea normativelor tehnice în construcții se finanțează din Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții (*în continuare – Fond*), care reprezintă totalitatea mijloacelor financiare destinate finanțării programelor de elaborare a sistemului de documente normative în construcții.

Respectiv, la art. 2 și art. 3 din proiectul de lege, se va reconsidera denumirea Fondului și scopul constituirii acestuia în corespundere cu prevederile Codului urbanismului. Cu atât mai mult, remarcăm că atât alin. (1), cât și alin. (2) al art. 3 din proiectul de lege stabilește că Fondul reprezintă totalitatea mijloacelor financiare, cu diferențe în partea ce se referă la destinația acestor mijloace.

La art. 3 alin. (7) din proiect se recomandă precizarea noțiunii de „structură colegială”, utilizată în raport cu Consiliul Național de Coordonare a Fondului. Obiecție valabilă și pentru termenul „angajamente multianuale”, finanțarea cărora se efectuează din contul bugetului de stat, prevăzut la alin. (8) al aceluiași articol.

Conex, remarcăm art. 3 alin. (7) prevede că atribuțiile Consiliului Național de Coordonare a Fondului se stabilesc de Guvern, dar, concomitent, acestea sunt expuse la art. 10 din proiectul de lege. Respectiv, normele referitoare la atribuțiile Consiliului Național de Coordonare a Fondului urmează a fi corelate și unificate.

Art. 4 alin. (1) subpct. 1) din proiectul de lege prevede că mijloacele Fondului sunt utilizate pentru [...] „elaborarea documentelor de politici”, iar la subpct. 3) se stabilește că acestea sunt utilizate pentru „asigurarea juridică, necesară pentru funcționarea SDNC”.

În contextul normelor stabilite se va ține cont de noțiunea „sistem de documente normative în construcții”, definită la art. 2 din proiectul de lege, precum și de prevederile art. 343 din Codul Urbanismului și art. 24 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Astfel, potrivit art. 343 din Codul Urbanismului, activitatea de reglementare în domeniul construcțiilor, al amenajării teritoriului și urbanismului constituie o parte componentă a sistemului calității în construcții și reprezintă o activitate de cercetare științifică și dezvoltare în domeniile menționate, care valorifică rezultatele acesteia, cuprinzând *elaborarea normativelor tehnice în construcții și desfășurarea unor activități specifice*. Normativele tehnice în construcții se elaborează pentru fiecare dintre cerințele fundamentale aplicabile construcțiilor, aferent etapelor de viață a construcțiilor (proiectare, execuție, exploatare, urmărirea comportării în exploatare, intervențiile în timp și post utilizare), precum și pentru cerințele de asigurare a calității mediului construit și pentru cerințele de amenajare a teritoriului și de urbanism. *Normativele tehnice în construcții se stabilesc prin acte normative, coduri practice în construcții, regulamente și proceduri, instrucțiuni, specificații tehnice, ghiduri și au ca obiect elaborarea concepției, întocmirea devizelor, proiectarea, execuția, exploatarea și post utilizarea construcțiilor*.

În aceeași ordine de idei, menționăm că potrivit art. 24 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, *documentele de politici, fără a fi acte normative, sunt instrumente de decizie care abordează problemele existente într-un anumit domeniu, care definesc căile de soluționare a problemelor respective și descriu impactul așteptat asupra statului și societății.*

La art.4 alin. (1) subpct. 12) din proiect opinăm despre necesitatea revizuirii normelor referitoare la finanțarea activităților și a secretariatului Comitetului sectorial pentru formare profesională în ramura construcțiilor, reieșind din prevederile art. 9 și ale art. 12 alin.(2) din Legea nr. 244/2017 cu privire la comitetele sectoriale pentru formare profesională, precum și ținând cont de destinația Fondului expusă la art. 3 alin. (1) din proiectul de lege.

Conex, evidențiem că și prevederile art. 4 alin. (2), care se referă la utilizarea Fondului și pentru ale activități, nu sunt corelate cu destinația acestuia, expusă la art. 3 alin. (1) din proiect, precum și la art. 347 alin. (1) din Codul urbanismului, *or Fondul se creează pentru finanțarea elaborării normativelor tehnice în construcții, conform Planului tematic anual privind elaborarea normativelor tehnice în construcții.*

Atribuțiile Guvernului în procesul de formare, utilizarea și gestionare a Fondului, stabilite la art. 9 din proiectul de lege urmează a fi revizuite și stabilite în corespundere cu art. 6 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern.

De asemenea, vor fi reconsiderare atribuțiile Consiliului Național de Coordonare a Fondului, stabilite la art. 9 din proiect, inclusiv prin prisma unificării terminologiei utilizată în proiectul de lege, precum și în Codul urbanismului. În acest sens, menționăm că planul tematic privind elaborarea normativelor tehnice este unul anual și nu multianual. Respectiv, art.9 alin. (1) subpct. 1) și subpct. 2) vor fi revizuite și ajustate corespunzător.

Subsidiar, în contextul obiecțiilor formulate la art. 2 și art. 3 din proiectul de lege va fi revăzut și art.12, care stabilește norme referitoare la unitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare a SDNC.

**Secretar general adjunct
al Guvernului**

Lilia DABIJA

*Ex.: S.Nunu
Tel. 022-250-513
e-mail: svetlana.nunu@gov.md*

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTEPRINZĂTOR

Nr. 38-78-9080

Chișinău

12 august 2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
secretariat@midr.gov.md

Ref.: scrisoarea nr. 18-69-8509 din 29 iulie 2024 NU 657/MIDR/2024

În temeiul prevederilor art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, precum și pct. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 447/2024 cu privire la modificarea și abrogarea unor acte normative (eficientizarea procesului de elaborare și promovare a actelor Guvernului), se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții.*

Anexă: 2 file

Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător

(semnat electronic)

Roman CAZAN

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

Titlul actului examinat:	Proiectul de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții
Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Direcția politici și reglementări în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, construcțiilor și locuințelor Alina Tagadiuc, email: alina.tagadiuc@midr.gov.md
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	16.07.2024
Concluzia: Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, odată ce nu este analizată și argumentată suficient problematica și nu este reflectat suficient și în modul corespunzător impactul soluțiilor propuse. Analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și propunerilor.	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	06.08.2024
Concluzia: Proiectul conține unele prevederi care nu sunt racordate cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător. Proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și propunerilor.	
Comentarii, recomandări:	La art.3 alin. (5) se prevede că Guvernul va mai aproba un regulament suplimentar privind gestionarea mijloacelor fondului, probabil un regulament similar cu cel aprobat prin Hotărârea nr.1436/2008. Atenționăm însă că toate elementele necesare deja se regăsesc în proiectul de lege propus, corespunzător, necesitatea regulamentului este discutabilă, dacă se aplică unele completări care se impun la nivel de lege, în special: - este necesar de inclus în proiectul de lege lista lucrărilor pentru care se calculează devizul de cheltuieli, adică valoarea căror lucrări se ia în calcul la stabilirea bazei de calcul pentru taxa de 0,5% (lista acestor lucrări la moment este deja indicată în HG nr.1436/2008), - particularitățile calculării costurilor de deviz, spre exemplu specificarea că se ia în calcul anume suma (costul) până la includerea valorii TVA ș.a. În aceeași ordine de idei, proiectul necesită a fi completat cel puțin cu unele repere metodologice și rigori procedurale cu privire la modul de elaborare a Planului tematic anual privind elaborarea normativelor tehnice în construcții. Luând în calcul că Planul în cauză efectiv va dicta modul de utilizare a mijloacelor Fondului, este important de clarificat că Planul trebuie să reflecte cele mai stringente necesități în privința asigurării calității în construcții și atingerea performanței lucrărilor în construcții, corespunzător la elaborarea Planului trebuie să se fie consultați în mod obligatoriu agenții economici și persoanele nemijlocit implicate în sistemul de control a calității în construcții, fiind prioritare propunerile parvenite de la investitori, executori, proiectanți, verificatori și asociațiile profesionale ale acestora.

Atenționăm în mod repetat că excluderea plafonului de 50 de mii de lei pentru plata taxei de 0,5% pentru investitori (art.7) nu a fost argumentată suficient în analiza impactului de reglementare. În același timp, la art.7 se menționează exonerarea de această taxă pentru proiectele finanțate de la bugetul de stat. Cu toate că nici această excepția nu a fost argumentată în analiza impactului de reglementare, pentru o certitudine în interpretare, este important de a venit cu detalii suplimentare. Cel puțin trebuie de clarificat că e vorba despre obiective finanțate „integral” de la bugetul public național, sau alternativ, exonerarea de taxă se referă anume la cheltuielile care sunt acoperite de la bugetul de stat, indiferent în ce proporție este finanțat un obiectiv.

În privința destinației fondului, prevăzută la art.4 din proiect, se atestă o serie de prevederi incerte sau destinații care nu au legătură cu scopul creării fondului în sine. Pe alocuri se creează impresia că unele destinații de cheltuieli sunt mai mult menite să acopere necesitățile ministerului de ramură și, în special, ale instituției publice implementatoare (OATUCL):

- la alin.(1) 4) se stabilește că fondul poate fi utilizat pentru „procurarea utilajului editorial și a mijloacelor tehnice necesare pentru editarea și reeditarea documentelor normative”, ceea ce este cel puțin straniu, odată ce serviciile de editare oricum sunt subcontractate (fie se publică de Moldpres) și nu se prevede că ministerul sau instituția publică implementatoare va crea o editură doar pentru documentele în construcții;

- la pct.9) pe de o parte se propune utilizarea fondului pentru efectuarea încercărilor de laborator (dacă sunt necesare pentru elaborarea documentelor), totodată se prevede „procurarea laboratoarelor mobile”, cu toate că obiectivul fondului este de a dezvolta documente și nicidecum de a asigura cu echipament laboratoarele pe care le subcontractează;

- în aceeași ordine de idei nu este o legătură cu obiectivul fondului pct.15) care prevede că fondul poate fi utilizat pentru finanțarea serviciilor de prognozare și formare a preșurilor și tarifelor în domeniul construcțiilor și produselor pentru construcții,

- la fel, la pct.8), cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea seminarelor, ședințelor pe problemele elaborării și adoptării documentelor normative nu au o legătură directă cu elaborarea sau subcontractarea instituțiilor pentru elaborarea documentației în sine; ș.a.m.d.

La fel, pentru a asigura că fondul este utilizat conform scopului și este la maxim eficient pentru agenții economici din domeniu, este important de a prevedea capitolele de cheltuieli (destinațiile) într-un mod exhaustiv și de a nu admite prevederile de la alin.(2) art.4, care stabilesc că mijloacele fondului pot fi utilizate „și pentru alte activități”.

Consiliul Național de Coordonare a Fondului va avea un rol decisiv în modul cum se elaborează Planurile, cum se stabilesc destinațiile de cheltuieli și cât de eficient și corect aceste cheltuielile se efectuează. Din aceste considerente este extrem de important ca în proiectul de lege să fie incluse mai multe detalii despre modul de organizare a Consiliului, componența acestuia, modul de lucru și de luare a deciziilor, fiindcă de aceste elemente depinde foarte mult cât de eficient și lucrativ va fi fondul și dacă resursele colectate de la agenți economici vor ajunge cu adevărat să fie utilizate în folosul acestora. Din această perspectivă este necesar ca celor care contribuie la fond să le fie acordat un rol important în Consiliu. Astfel este necesar ca în lege să se prevadă de principiu componența Consiliului, de exemplu pe lângă reprezentanții MIDR și Ministrul Finanțelor, pe principii de paritate să fie membri cu drept de vot din partea mediului de afaceri (asociații profesionale sau reprezentanți din întreprinderi) și din partea mediului academic. Să se clarifice că Consiliul este organ colegial care ia decizii prin votare și, pentru a evita conflicte de interes, conducerea Consiliului (implicit reprezentanți ai ministerelor sau IP de implementare) nu are un rol decisiv.

**Ministerul Afacerilor Interne
al Republicii Moldova**

Nr. 38/3266 din 12 august 2024
La nr. 18-69-8509 din 29 iulie 2024

**Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**

copie: **Cancelaria de Stat**

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul de lege *privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024), autor – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale* și, reieșind din limitele de competență, comunică despre susținerea proiectului înaintat spre avizare și notifică lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar de stat

Andrei CECOLTAN

✉: Ghenadie Neamțu
☎: +373 22 255 624
✉: ghenadie.neamtu@mai.gov.md

Ministerul Energiei
al Republicii Moldova

Nr. 10-2144 din 12 august 2024

**Ministerului Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**
e-mail: secretariat@midr.gov.md

Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare a examinării demersului nr. 18-69-8509 din 29 iulie 2024, privind avizarea proiectului de lege *privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții* (**număr unic 657/MIDR/2024**), **autor – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale**, în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

În conținutul **art. 2 la definirea noțiunii de „plan tematic anual privind elaborarea normativelor tehnice în construcții”** sugerăm examinarea formulării cuvântului „listă” în contextul în care este expus.

La art. 3 alin. (1), recomandăm examinarea oportunității revizuirii redacție propuse, având în vedere, că formularea actuală a cuvintelor „*tehnico-științific, spori gradul de armonizare*” nu este clară.

Art. 3 alin. (3) pct. 2) după cuvântul „*investitorilor*” propunem de completat cu cuvântul „*sau proprietarilor*” în vederea corespunderii prevederilor art. 347 alin. (5) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

La art. 4 alin. (1) pct. 15) cuvântul „*preșurilor*” de substituit cu cuvântul „*prețurilor*”.

La art. (5) principiului „coordonare” propunem substituirea cuvântului „*concordarea*” din conținutul explicației. Ori considerăm, că acesta nu corespunde condițiilor de previzibilitate și claritate impuse unui act normativ.

Propunem **completarea art. 5 cu un alineat nou**, după cum urmează: „(3) Proiectul Planului tematic anual privind elaborarea normativelor tehnice în construcții se consultă cu toate părțile implicate în condițiile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional”. Instituirea acestei prevederi va permite asigurarea nediscriminării și posibilitatea beneficierii de șanse egale în obținerea finanțării, prin respectarea principiilor echității și liberei concurențe.

Art. 7 alin. (1) recomandăm să fie expus în redacția art. 347 alin. (5) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Ori, proiectului de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții este

elaborat în vederea „ajustării prevederilor legale la prevederile Codului Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023”.

La art. 7 alin. (2) pct. 2) recomandăm de completat la final cu cuvintele „dar nu mai târziu de data recepției finale”, iar alin. (3) de exclus, pentru a nu reda prevederi similare.

Considerăm că utilizarea cuvintelor „*autorități competente*” în conținutul **art. 13 alin. (3)** sunt ambigue și creează incertitudine asupra entităților ce cad sub incidența acestui termen. În acest context, necesită clarificare care sunt acele „*autorități competente*” care vor exercita controlul legalității operațiunilor, procedurilor și modului de utilizare conform destinației a mijloacelor financiare ale Fondului.

Secretar general al ministerului

Andrei GRÎȚCO

Ex: Irina Bunescu
e-mail: irina.bunescu@energie.gov.md

**Federația Patronatului
din Construcții și Producere
a Materialelor de Construcție din R.M.
din R.M.**

**Federația Sindicatelor
din Construcții și Industria
Materialelor din Construcții
"SINDICONS"**

Nr.104/01-36/08 din 15.08.2024

**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Dlui Veaceslav ȘIPITCA**

La scrisoarea nr.10-4002 din 30.07.2024

Prin prezenta, partenerii sociali din ramura construcțiilor, Federația Patronatului din Construcții și Producere a Materialelor de Construcții și Federația Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS”, au examinat proiectul legii privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții cu următoarele obiecții și propuneri.

De ordin general:

- Nu sunt definite atribuțiile partenerilor sociali care reprezintă contribuabilii la acest Fond;
- De concretizat în tot textul proiectului legii suportul financiar al agenților economici sunt defalcări sau contribuții?;
- De restructurat documentul pe compartimente de administrare, destinație, utilizare, coordonare și responsabilități.

Pe articole:

Art.2. Noțiuni generale

al.2 Entitatea de implementare este persoană juridică sau?

al. 3 cuvintele "Ministerul Finanțelor" de exclus

Art.3 (1) Fondul național pentru dezvoltarea SDNC, Consiliul Național de coordonare a Fondului (7), de transferat la Art. 2;

De dat definiția la "angajament multianual" Art.3 (6) (8).

Art.3.2), Art.7 (1) cuvintele "pentru obiectele care nu sunt finanțate din bugetul public național" de exclus.

Art.4.11) cuvântul "profilurilor" se va înlocui cu cuvântul "standardelor".

p.13) se va suplimenta cu cuvintele "cel mai iscusit în profesie"

Art.10 va deveni Art.11, iar Art. 11 va deveni Art.10.

Art.11 al proiectului legii p.2) cuvintele "avizat de Ministerul Finanțelor " se vor exclude și se va înlocui cu textul "coordonat cu partenerii sociali"/

Art.12 p.(1) cuvintele "creată în cadrul OATUCL la propunerea organului central de specialitate în domeniul construcțiilor" se va înlocui cu "în baza unui regulament aprobat de organul central de specialitate.

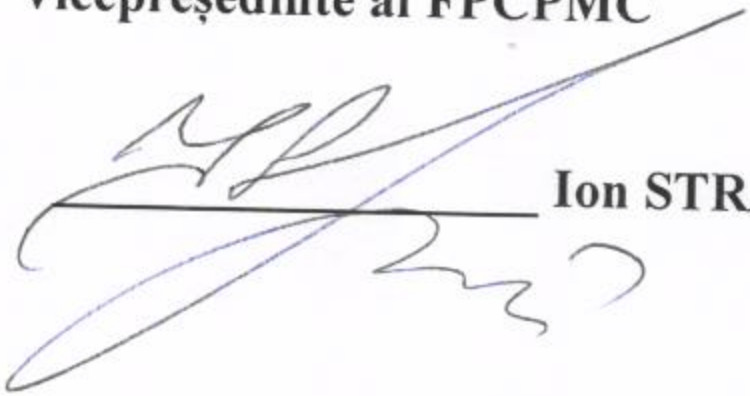
p. (2) se va exclude

Art.14.(3) 2) se va suplimenta cu cuvintele " și a partenerilor sociali"

Reieșind din prevederile conținutului Art.10 și 13, la p.8 al Art.10, este oportun ca activitatea membrilor Consiliului Național de Coordonare a Fondului să fie remunerată.

Cu respect,

Vicepreședinte al FPCPMC

Ion STRATULAT

Președintele Federației
"SINDICONS"

Victor TALMACI

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 09/3177 din 14.08.2024

La nr. 18-69-8509 din 29.07.2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

e-mail: secretariat@midr.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**

e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Sănătății, a examinat proiectul de lege *privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024)*, autor – **Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale**, și conform competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar de stat

Angela PARASCHIV

*Ex: Ion Spătaru
Tel: 022 262 109*

MD-2004 Chișinău, 162 Ștefan cel Mare și Sfânt, Blvd.
Tel. 20 45 12; E-mail: cancelaria@maia.gov.md, WEB: www.maia.gov.md

Nr. 2024PLP-2554

La nr. 5082 din 30.07.2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în limita competențelor, a examinar proiectul de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (nr. unic 657/MIDR/2024) și comunică următoarele.

Legile sunt acte normative care reglementează raporturi juridice de maximă generalitate. Prin prisma acestui principiu, observăm că proiectul de lege supus avizării conține un șir de norme care dezvoltă prevederile articolului 347 din Codul urbanismului și construcțiilor, cum ar fi de exemplu definiția Fondului, care este reglementată în alineatul (2) al articolului invocat; modul de formare, reglementat în alineatul (4) și (5), modul de gestionare a Fondului – alineatele (9) și (10).

Din această perspectivă, considerăm că proiectul prezentat spre avizare urmează a fi promovat sub forma unei hotărâri de Guvern. Mai mult ca atât, promovarea unei Legi separate care ar avea un obiect de reglementat identic Codului urbanismului și construcției ar fi contrară scopului urmărit prin codificare, care potrivit articolului 59 alineatul (2) litera b) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reprezintă o sistematizare complexă, într-o concepție unitară a normelor juridice ce aparțin unei ramuri distincte a dreptului.

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

19 august 2024 nr. 07/5-03/360/1329

Nr.18-69-8509 din 29.07.2024

Referitor la avizarea proiectului de lege

**Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**

e-mail: secretariat@midr.gov.md

copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-8509 din 29 iulie 2024, Ministerul Finanțelor a examinat *proiectul de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024), autor - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale* și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele.

La proiectul de lege

Articolul 2

- din prima frază al preambulului din articolul respectiv, de exclus cuvântul „principale”, ca fiind inutil;

- noțiunea „entitate de implementare”, de exclus dat fiind faptul, că nu este utilizată pe parcurs în textul proiectului iar implementarea prevederilor Legii va fi efectuată de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, fapt menționat și în alin. (4), art. 3;

- din explicația noțiunii de ”plan tematic anual privind elaborarea normativelor tehnice în construcții” de exclus textul „alocate anual prin legea anuală a bugetului de stat” și sintagma „Ministerul Finanțelor și”, deoarece conform prevederilor art. 347 alin. (3) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, prin legea bugetară anuală se aprobă alocațiile pentru Fond. Totodată, definirea noțiunilor trebuie să reflecte caracteristicile esențiale ale acestora fără aplicarea excesivă a tehnicii de definire.

Articolul 3

- alin. (2) și alin. (3) de expus în următoarea redacție:

„(2) Fondul reprezintă totalitatea mijloacelor financiare destinate finanțării programelor de elaborare a sistemului de documente normative în construcții. Volumul mijloacelor Fondului se aprobă anual prin legea anuală a bugetului de stat,

în corespundere cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

(3) Sursele de finanțare ale Fondului sunt:

- 1) veniturile generale ale bugetului de stat;
- 2) alte surse neinterzise de lege.”.

Redacția propusă este în concordanță cu art. 347 alin. (4) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Concomitent, se menționează că conform articolului nominalizat, defalcările investitorilor din construcții se transferă în bugetul de stat la contul trezorerial creat în acest scop. Ulterior, în procesul de elaborare și aprobare a Legii bugetului de stat se planifică mijloace financiare pentru implementarea măsurilor și constituirea Fondului.

- alin.(4), de reformulat prin excluderea prevederii ce ține de „unitatea de implementare”. Menționăm, că în Compartimentul 4. din Nota informativă, se menționează că Unitatea de implementare se va regăsi în cadrul structurii organizatorice a Instituției Publice ”Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe”, (în continuare Oficiu). Astfel, crearea Unității în cadrul Oficiului nu conferă acestuia statut de entitate juridică și nu necesită a fi stipulată în Lege.

În acest sens, urmează a fi exclus și art. 12 din proiectul de lege, iar reglementarea activității Unității de implementare, ce urmează a fi constituită în cadrul Oficiului, se va reflecta în modificarea și completarea Hotărârii Guvernului privind organizarea și funcționarea Instituției Publice ”Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe” nr. 633/2023.

- alin. (8), se va exclude, dat fiind faptul, că dublează prevederile art.66 alin. (3¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Menționăm că, potrivit art. 1 alin. (2) din legea menționată - *„Actele legislative ce reglementează domenii specifice și/sau activitatea unor autorități/instituții bugetare, nu vor cuprinde prevederi ce țin de elaborarea, aprobarea și executarea bugetelor, precum și alte proceduri aferente procesului bugetar, acestea fiind obiectul exclusiv al prezentei legi”*.

Articolul 4, urmează de reformulat integral, prin indicarea într-un mod clar și succint a măsurilor care vor fi finanțate din alocațiile aprobate Fondului. În acest sens, menționarea destinațiilor precum „procurarea mijloacelor de transport”, „asigurarea juridică”, „finanțarea activităților secretariatului” etc., ce reprezintă cheltuieli aferente activității unei instituții, nu sunt relevante, în contextul în care Fondul este constituit pentru implementarea programelor de elaborare a sistemului de documente normative în construcții.

Articolul 6 de exclus, dat fiind faptul, că „mecanismele de utilizare a mijloacelor Fondului”, sunt formulate ambiguu, în acest caz fiind suficientă doar aprobarea

măsurilor finanțate din Fond. Totodată, prevederea în cauză ar poate fi reflectată în Regulamentul privind gestionarea Fondului care urmează a fi elaborat și aprobat de către Guvern.

Articolele 7 de exclus, dat fiind faptul, că contravine art.347 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 care stabilește expres subiectul, obiectul, cuantumul și modul de achitare a defalcărilor din volumul investițiilor în capitalul fix pentru obiectivele care nu sunt finanțate din bugetul public național.

Articolele 8, 13, alin. (1) și alin. (5), și **art.15**, alin. (2) de exclus, dat fiind faptul, că prevederile nu țin nemijlocit de reglementările proiectului vizat, mai mult normele fundamentale se conțin în Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

Subsidiar comunicăm că, încasările din taxa de la investitori sau proprietari construcțiilor pentru elaborarea documentelor normative în construcție reprezintă venituri generale de stat și se transfera în bugetul de stat. Respectiv, Fondul se instituie în cadrul bugetului de stat și va fi gestionat ca parte componentă a acestuia în baza regulilor stabilite prin Legea nr.181/2014, fără corelarea încasărilor cu volumul alocațiilor aprobate în acest scop în bugetul de stat.

Articolul 9, alin. (1) de exclus, dat fiind faptul, că acestea formează obiectul de reglementare a Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

Articolul 10 alin (1), punctul 1), cuvintele „multianual (trei ani)”, se va substitui cu cuvântul „anual”. Suplimentar, se propune completarea articolului dat cu un alineat nou în care vor fi stipulate informații referitor la componența Consiliului, periodicitatea ședințelor acestuia și alte informații relevante referitor la activitatea acestuia.

Articolul 11

- alin. (2), de exclus textul „anterior avizat de Ministerul Finanțelor”, dat fiind faptul, că domeniul nu ține nemijlocit de competențele Ministerului Finanțelor.

- alin. (4), de completat cu textul „în corespundere cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.”.

În contextul celor expuse, Ministerul Finanțelor este disponibil de a examina repetat proiectul legii, în urma perfectării acestuia prin prisma obiecțiilor și propunerilor formulate.

Secretar de Stat

Maia SAVVA

✉ Cristina Lașcu 📞 (022) 262-677
Email: cristina.lascu@mf.gov.md

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova**

Nr.032647 din 21.08.2024

La nr.18-69-8509 din 29.07.2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la proiectul de lege *privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024)*, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Conform prevederilor art.37 aliniatul(2) al Legii nr.721/1996 privind calitatea în construcții *investitorii sau proprietarii construcțiilor, indiferent de tipul de proprietate, participă la crearea mijloacelor pentru elaborarea documentelor normative în construcții prin virarea la bugetul de stat a defalcărilor în mărime de 0,5 la sută din volumul investițiilor în capitalul fix pentru obiectivele care nu sînt finanțate din bugetul public național, dar nu mai mult de 50 de mii lei la un obiect*”, aspect menționat și în Analiza impactului de reglementare (AIR), însă noul proiect nu argumentează necesitatea și oportunitatea menținerii aceluiași nivel de 0,5 la sută defalcări din volumul investițiilor în capital fix, plus excluderea limitei maxime pentru defalcări. Prim urmare propunem reflectarea acestor aspecte atât în *Nota de fundamentare*, cât și în AIR.

De asemenea, proiectul prevede instituirea *Unității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare a Sistemului de documente normative în construcții*, pentru care nu este clar stabilit statutul, însă la „Definiții” este utilizată noțiunea de „*entitate de implementare*”, care va avea statut de instituție publică, or aceste prevederi nu sunt corelate cu proiectul legii privind instituțiile publice (număr unic 542/CS/2024), autor Cancelaria de Stat, potrivit căruia instituția publică nu poate desfășura activitate comercială.

Mai mult, având în vedere că conform **Capitolul II, pct.5** al Hotărârii Guvernului nr.633/2023 *Oficiului amenajarea teritoriului, urbanismului, construcțiilor și locuințelor (OATUCL)* are misiunea de coordonare și organizare a activităților orientate spre asigurarea implementării programelor naționale de gestionare a teritoriilor și localităților, prin elaborarea și aplicarea documentelor normative în domeniile amenajării teritoriului, urbanismului, infrastructurii, rețelelor ingineresti, construcțiilor și locuințelor, a normelor și a regulilor de securitate în domeniul securității industriale, precum și asigurarea procesului de instruire în domeniile de activitate stabilite, propunem revizuire necesității constituirii *Unității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare a Sistemului de documente normative în construcții*.

Secretar general

Ina VOICU

DCPP, 022-250-608

**Federația Patronatului
din Construcții și Producere
a Materialelor de Construcție din R.M.
din R.M.**

**Federația Sindicatelor
din Construcții și Industria
Materialelor din Construcții
"SINDICONS"**

Nr.104/01-36/08 din 15.08.2024

**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Dlui Veaceslav ȘIPITCA**

La scrisoarea nr.10-4002 din 30.07.2024

Prin prezenta, partenerii sociali din ramura construcțiilor, Federația Patronatului din Construcții și Producere a Materialelor de Construcții și Federația Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS”, au examinat proiectul legii privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții cu următoarele obiecții și propuneri.

De ordin general:

- Nu sunt definite atribuțiile partenerilor sociali care reprezintă contribuabilii la acest Fond;
- De concretizat în tot textul proiectului legii suportul financiar al agenților economici sunt defalcări sau contribuții?;
- De restructurat documentul pe compartimente de administrare, destinație, utilizare, coordonare și responsabilități.

Pe articole:

Art.2. Noțiuni generale

al.2 Entitatea de implementare este persoană juridică sau?

al. 3 cuvintele "Ministerul Finanțelor" de exclus

Art.3 (1) Fondul național pentru dezvoltarea SDNC, Consiliul Național de coordonare a Fondului (7), de transferat la Art. 2;

De dat definiția la "angajament multianual" Art.3 (6) (8).

Art.3.2), Art.7 (1) cuvintele "pentru obiectele care nu sunt finanțate din bugetul public național" de exclus.

Art.4.11) cuvântul "profilurilor" se va înlocui cu cuvântul "standardelor".

p.13) se va suplimenta cu cuvintele "cel mai iscusit în profesie"

Art.10 va deveni Art.11, iar Art. 11 va deveni Art.10.

Art.11 al proiectului legii p.2) cuvintele "avizat de Ministerul Finanțelor " se vor exclude și se va înlocui cu textul "coordonat cu partenerii sociali"/

Art.12 p.(1) cuvintele "creată în cadrul OATUCL la propunerea organului central de specialitate în domeniul construcțiilor" se va înlocui cu "în baza unui regulament aprobat de organul central de specialitate.

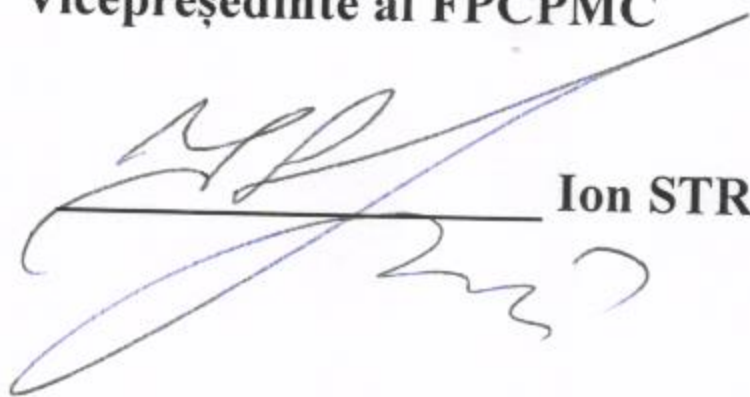
p. (2) se va exclude

Art.14.(3) 2) se va suplimenta cu cuvintele " și a partenerilor sociali"

Reieșind din prevederile conținutului Art.10 și 13, la p.8 al Art.10, este oportun ca activitatea membrilor Consiliului Național de Coordonare a Fondului să fie remunerată.

Cu respect,

Vicepreședinte al FPCPMC

Ion STRATULAT

Președintele Federației
"SINDICONS"

Victor TALMACI

Nr.281 din 06 august 2024

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
secretariat@midr.gov.md
alina.tagadiuc@midr.gov.md
copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

*la proiectul de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente
normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024)*

Congresul Autorităților Locale din Moldova a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-69-8509 din 30.07.2024, privind avizarea proiectului de lege privind Fondul național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024).

La Art. 7 alin. (2) și alin. (4) (*Investitorii construcțiilor calculează de sine stătător valoarea contribuțiilor obligatorii și le transferă în Fond eșalonat, anual, în modul următor: 1) minimum 30% din valoarea totală calculată a contribuțiilor obligatorii se virează înainte de obținerea autorizației de construire; Dacă durata normativă de realizare a investițiilor în capital fix este mai mică de 12 luni, atunci beneficiarii (investitorii) construcțiilor virează integral contribuțiile obligatorii în Fond înainte de obținerea autorizației de construire*):

cuvintele „*înainte de obținerea autorizației de construire*” se propun a fi substituite cu cuvintele „*concomitent cu prima plată a lucrărilor executate*”. Temeiul propunerii este art. 347 alin. (7) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, care stabilește că transferul defalcărilor de către investitori (în Fond) se realizează eșalonat, concomitent cu plata lucrărilor executate, dar și faptul că solicitantul, din varii motive, nu are dinainte garanția că va obține autorizația de construire.

Art. 347 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 prevede:

(5) Investitorii sau proprietarii construcțiilor, indiferent de forma de proprietate, participă la formarea mijloacelor pentru elaborarea normativelor tehnice în construcții prin transferul la bugetul de stat al defalcărilor în mărime de 0,5 la sută din volumul investițiilor în capitalul fix pentru obiectivele care nu sunt finanțate din bugetul public național.

(7) Calculul defalcărilor prevăzute la alin. (5) se efectuează de către organul central de specialitate și se prezintă lunar Serviciului Fiscal de Stat. **Transferul sumelor respective se efectuează eșalonat, la conturile trezoreriale deschise, concomitent cu plata lucrărilor executate.**

Cu respect,

Viorel FURDUI

Director Executiv al CALM

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/10014 din 30.09.2024

la proiectul de lege privind Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții (număr unic 657/MIDR/2024)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale www.midr.gov.md la compartimentul Transparență decizională/Proiecte în dezbatere publică, precum și pe portalul www.particip.gov.md

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă se menționează: „*Scopul proiectului de act normativ, este crearea unui fond special destinat pentru buna asigurare a dezvoltării bazei normative în construcții, constituit cu participarea investitorilor în construcții, inclusiv și consolidarea sistemului calității în construcții, în scopul asigurării rezistenței mecanice a construcțiilor; siguranța la incendiu; igienă, sănătate și mediu înconjurător; siguranță și accesibilitate în exploatare; protecție împotriva zgomotului; economie de energie și izolare termică precum și utilizare sustenabilă a resurselor naturale care reprezintă cerințele fundamentale obligatorii pentru obținerea unor construcții de calitate, astfel încât să nu reprezinte o amenințare pentru viața oamenilor și mediul înconjurător. Totodată, Fondul creat va asigura gestionarea eficientă și transparentă a surselor financiare acumulate din defalcările agenților economici cu activități în construcții, a celor alocate din bugetul de stat și din alte surse care nu contravin legislației și va conduce la creșterea gradului de armonizare a documentelor normative pentru domeniul construcțiilor, amenajării teritoriului și urbanismului cu cele ale Uniunii Europene*”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin aprobarea Fondului național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții, având ca finalitate „*îmbunătățirea situației din sectorul construcțiilor și asigurarea bunei realizări a obiectivului privind dezvoltarea SDNC, calității în construcții, participarea mai activă a companiilor de construcții la dezvoltarea SDNC, urmare a asigurării transparenței în gestionarea surselor financiare prin crearea Fondului*”.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”*

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „*d) analiza impactului de reglementare*”.

În nota informativă autorul descrie informații detaliate în compartimentul „Fundamentarea economico-financiară”.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină "d) analiza impactului de reglementare".

Potrivit pct.4 subpct.4.3. din anexa nr.1 la Lege, „În funcție de obiectul de reglementare al proiectului actului normativ se descriu impacturile corespunzătoare, directe și indirecte, pe termen lung și scurt, ca schimbări față de situația fără adoptarea actului normativ propus, și se formulează concluzii. [...] Se descrie impactul asupra sectorului privat, după grupuri relevante, precum genuri de activități economice, mărimea afacerii, amplasamentul regional și alte caracteristici, sau se explică motivul de ce nu a fost analizat acest impact.

Se indică costurile de conformare, inclusiv cele administrative, impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproportional ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari, impacturile asupra concurenței, alte impacturi relevante."

În nota informativă se menționează că: „În conformitate prevederile pct.11 subpct.1), 2) și 21) lit. c) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, a fost elaborată Analiza impactului de reglementare la proiect, care a fost examinată în ședința Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător Nr. 38-148-2210/10.07.2024 din 16 iulie 2024 și a fost susținută condiționat. Proiectul de lege a fost examinat în ședința Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător Nr. 38-148-2529/31.07.2024 din 06 august 2024 și a fost susținut condiționat”.

La proiectul de lege privind Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții a fost elaborată Analiza impactului de reglementare care definește problema, stabilește obiectivele, identifică opțiunile și analizează și compară opțiunile (analiza impacturilor opțiunilor). La fel, se menționează despre aspectele privind implementarea și monitorizarea.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.

În proiect nu au fost atestate norme care induc confuzie în stabilirea procedurii de exercitare a atribuțiilor acestor entități.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota informativă se menționează: „Scopul proiectului de act normativ, este crearea unui fond special destinat pentru buna asigurare a dezvoltării bazei normative în construcții, constituit cu participarea investitorilor în construcții, inclusiv și consolidarea sistemului calității în construcții, în scopul asigurării rezistenței mecanice a construcțiilor; siguranța la incendiu; igienă, sănătate și mediu înconjurător; siguranță și accesibilitate în exploatare; protecție împotriva zgomotului; economie de energie și izolare termică precum și utilizare sustenabilă a resurselor naturale care reprezintă cerințele fundamentale obligatorii pentru obținerea unor construcții de calitate, astfel încât să nu reprezinte o amenințare pentru viața oamenilor și mediul înconjurător. Totodată, Fondul creat va asigura gestionarea eficientă și transparentă a surselor financiare acumulate din defalcările agenților economici cu activități în construcții, a celor alocate din bugetul de stat și din alte surse care nu contravin legislației și va conduce la creșterea gradului de armonizare a documentelor normative pentru domeniul construcțiilor, amenajării teritoriului și urbanismului cu cele ale Uniunii Europene”.

La fel, în nota informativă autorul descrie informații detaliate în compartimentul „Fundamentarea economico-financiară”.

În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

30.09.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Inspector principal